

Η εξίσωση του Schrödinger

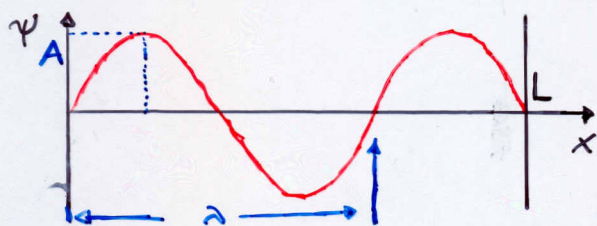
“Από πού την πήραμε αυτή την εξίσωση;
Από πουθενά. Δεν προκύπτει από τίποτα από
αυτά που ξέρουμε.

Βγήκε από το μυαλό του Schrödinger •

R. Feynman

γράφουμε : • κυματική εξίσωση
• χρονοανεξάρτητη

α) στάσιμο κύμα (σε 1-D)

$$\Psi(x) = A \sin \frac{2\pi x}{\lambda} \quad : \text{κυματοσυνάρτηση}$$

β) παραγωγίζουμε 2 φορές ως προς x $\Rightarrow \mathcal{D}E$

$$\frac{d\Psi}{dx} = \frac{2\pi A}{\lambda} \cos \frac{2\pi x}{\lambda} \Rightarrow \frac{d^2\Psi}{dx^2} = -\frac{4\pi^2 A}{\lambda^2} \sin \frac{2\pi x}{\lambda} \Rightarrow \boxed{\frac{d^2\Psi}{dx^2} = -\frac{4\pi^2}{\lambda^2} \Psi}$$

γ) συνοριακές συνθήκες

$$\underbrace{\Psi(0) = \Psi(L) = 0}_{\text{OK από αρχική υπόθεση}} \Rightarrow A \sin \frac{2\pi L}{\lambda} = 0 \Rightarrow \frac{2\pi L}{\lambda} = n\pi \Rightarrow \boxed{\lambda = \frac{2L}{n}} \quad n=1,2,3,\dots$$

#Οι συνοριακές συνθήκες σε μια κυματοσυνάρτηση
οδηγούν σε μια κβάνωση της Ενέργειας #

δ) γλικά - κύματα $p = \frac{h}{\lambda}$ de Broglie

$$\mathcal{D}E \Rightarrow \frac{d^2\Psi}{dx^2} = -\frac{4\pi^2}{\lambda^2} p^2 \Psi \quad \left. \begin{array}{l} T = \frac{1}{2} m v^2 = \frac{p^2}{2m} \\ T = E - V(x) \end{array} \right\} p^2 = 2m(E - V) \Rightarrow \frac{d^2\Psi}{dx^2} = -\frac{8\pi^2 m}{h^2} (E - V) \Psi \Rightarrow$$

$$\boxed{-\frac{h^2}{8\pi^2 m} \frac{d^2\Psi}{dx^2} + V(x) \Psi = E \Psi}$$

εξίσωση
Schrödinger

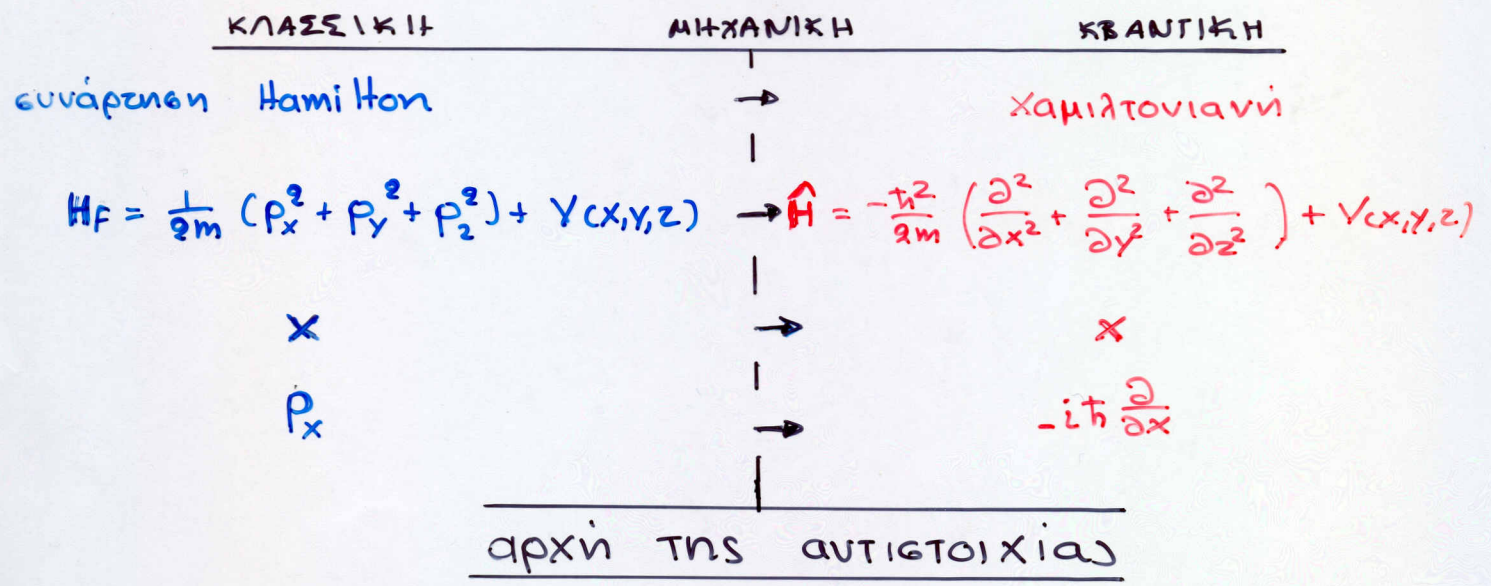
$$\hbar = \frac{h}{2\pi} \Rightarrow \frac{-\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} \psi + V(x)\psi = E \cdot \psi$$

↓ 3-D $\psi(x) \rightarrow \psi(x,y,z)$
 $V(x) \rightarrow V(x,y,z)$
 $\frac{d^2}{dx^2} \rightarrow \frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} + \frac{\partial^2}{\partial z^2} = \nabla^2$: Λαπλασιανή

$$\frac{-\hbar^2}{2m} \nabla^2 \psi + V(x,y,z) \psi = E \psi$$

↓ $\hat{H} = \frac{-\hbar^2}{2m} \nabla^2 + V(x,y,z)$: Χαμιλιτονιανή

$\hat{H} \psi = E \psi$ εξ. Schrödinger

Φυσική Σημασία Κυματοσυνάρτησης

"Η κυματοσυνάρτηση δεν αντιπροσωπεύει ένα φυσικά παρατηρήσιμο κλασικό κύμα αλλά ένα κύμα πιθανότητας.

Το τετράγωνο της απόλυτης τιμής της κυματοσυνάρτησης δίνει την πιθανότητα να βρούμε το σωματίδιο σε μια περιοχή του χώρου"

Max Born 1926

$\Psi(x)$: κυματοσυνάρτηση ($\Psi(x) \in \mathbb{C}$)

$P(x) = |\Psi(x)|^2 = \Psi^*(x) \cdot \Psi(x)$: πυκνότητα πιθανότητας

$\int_{-\infty}^{+\infty} P(x) dx = \int_{-\infty}^{+\infty} |\Psi(x)|^2 dx = 1$: συνθήκη κανονικοποίησης

Κανονικοποίηση Κυματοσυνάρτησης

$H\Psi = E\Psi$: εξ. ιδιοτιμών $\Rightarrow$ Αν Ψ : λύση εξισοσυνάρτησης του τελεστή H)

$\downarrow$
κ Ψ : λύση

κανονικοποιούμε πολλαπλασιάζοντας με N : $\int_{-\infty}^{+\infty} N^2 \Psi^2 dx = 1 \Rightarrow N^2 \int_{-\infty}^{+\infty} \Psi^2 dx = 1 \Rightarrow$

$\Rightarrow N = \frac{1}{\sqrt{\int_{-\infty}^{+\infty} \Psi^2 dx}}$ ή $N^{-2} = \int_{-\infty}^{+\infty} \Psi^2 dx$ συντελεστής κανονικοποίησης

"Η κβαντική μηχανική είναι πολύ εντυπωσιακή. Όμως μια εσωτερική φωνή μου λέει ότι δεν πρόκειται για αυτό που πραγματικά αποζητούμε. Η θεωρία παράγει πολλές προβλέψεις αλλά δεν μας φέρνει πλησιέστερα στο μυστικό του δημιουργού. Είμαι απόλυτως πεπεισμένος ότι Εκείνος δεν παίζει ζάρια" A. Einstein. (Επιστολή προς Born)

"Επισημαίνω τη μεγάλη περίσκεψη που συνιστούσαν ήδη οι αρχαίοι στοχαστές, με την οποία πρέπει να χρησιμοποιείται η καθημερινή γλώσσα όταν πρόκειται να αποδοθούν κατηγορήματα στη Θεα Πρόνοια."

Niels Bohr (συνέδριο 1927)

Ψ^2 : πυκνότητα πιθανότητας $\Rightarrow$ Δεν μπορούμε να πούμε ακριβώς
που βρίσκεται το σωματίδιο σε
συγκεκριμένη χρονική στιγμή

Αρχή της Αβεβαιότητας Heisenberg.

$$(\Delta x)(\Delta p) \geq \hbar$$

“Η φωτεινή ενέργεια μεταφέρεται κατά ορισμένα ποσά. Κάνοντας μια μέτρηση, αναγκαστικά προκαλούμε μια σημαντική διαταραχή στο αντικείμενο στο οποίο κάνουμε τη μέτρηση. Για αντικείμενα μικροσκοπικών διαστάσεων τέτοιες διαταραχές δεν είναι αμελητέες και δεν υπάρχει πρακτικός ή θεωρητικός τρόπος να μειώσουμε τη διαταραχή αυτή στο μηδέν.”

Για να προσδιορίσουμε με μεγάλη ακρίβεια τη θέση πρέπει αναγκαστικά να χρησιμοποιήσουμε φως με πολύ μικρό μήκος κύματος

$$\Downarrow \quad \lambda = \frac{c}{\nu}$$

μεγάλη συχνότητα

$$\Downarrow \quad E = h \cdot \nu$$

φωτόνια με μεγάλη Ενέργεια

μεγάλη διαταραχή στο σώμα

μεγάλη απροσδιοριστία στη μέτρηση της ορμής

Μακροσκοπικά... $(\Delta x) \cdot (\Delta p) \approx 10^{-27} \text{ erg} \cdot \text{sec}$

οπότε μπορούμε να επιτύχουμε ακρίβεια : $\Delta x = 10^{-13} \text{ cm}$ και $\Delta p = 10^{-14} \text{ gr} \cdot \text{cm/sec}$

για $m = 1 \text{ gr} \Rightarrow \Delta v = \frac{\Delta p}{m} \rightarrow \Delta v = 10^{-14} \text{ cm/sec}$